

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

§. Is autem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

præsentes sint, non dari Iudicem ad petitionem vnus, iuxta Gl. in l. obseruandum 47. ff. de iudic. Sed vtrique parti permitti, vt Iudicem sibi delegent, atque ad faciliorem causæ expeditionem, tertium superaddi ex partium communi consensu, aut, si consentire nequeant, ex officio Papæ. Præterea Pontifex interdum ex tribus deputatis Iudicibus vnum præeligere solet. *Si non omnes, tu Episcopo &c.* Quo casu, Episcopus vno collega mortuo procedere potest cum altero: sed non vice versa ambo illi absque Episcopo.

Ait itaque Pontifex, non obstante hac præelectione, posse præelectum alteri subdelegare: Item, non obstante, quod Iudex tertius communi partium consensu electus sit, posse eum alteri vices suas committere: quod intelligendum videtur, etiam non requisito consensu ipsarum partium, secundum Gl. hic ver. negotijs. Ioann. Andr. & Abbat. hic n. 5. contra Specul. hoc tit. §. Sequitur, princ. Id verò probabilius est, quod idem Specul. tradit, quod Iudex tertius, qui veluti diremptor ex partium consensu, vel ex officio Papæ deputatus est, non possit vices suas committere alterutri Iudicæ, quem pars sibi delegit.

NOTANDVM Vn. Delegatus Principis ordinariè potest causam alteri subdelegare. Neque præsumendum facile est, quod in commissione electa fuerit industria personæ. Quia Princeps attendere nõ solet ad personas, quibus committitur; sed potius ad causas, vt citò expediatur. Quare alia ratio est de gratijs ac priuilegijs, quæ in fauorem personarum conceduntur, atque idcirco in alias personas transfundi non possunt, vt dixi etiam supra in c. super quæstionũ, 27. hoc tit.

§. Is autem.

SI cui à Papa causa commissã sit, ita vt eam personaliter exequatur, nihilominus eam partibus consentientibus alteri delegare potest: præterquam si mandatum sit, vt inquisitio aliqua fiat, vel Ecclesijs prouideatur de Prælati, alijsue Ministris: tum enim,

singulariter censetur electa industria, ac fides personæ, cui commissio fit.

NOTANDVM I. Si clausula, aut conditio commissioni adiecta sit in partium fauorem, ab ea recedi potest cum earundem consensu expresso, aut tacito. Sin autem ob publicam vtilitatem adiecta sit, tum locum habet regula: *Quod forma rescripti exactè seruari debeat, alioquin acta irrita sint, c. venerabili, 37. hoc tit. c. cum dilecta, 22. de rescript.* Ita bene hic docet Innocent. n. 1. Quia partes, inquit, renuntiare his possunt, quæ pro ipsis introducta sunt, non autem ijs, quæ pro publica vtilitate, aut Iudicis officio decreta.

NOTANDVM II. Si Princeps industriam ac fidem à se delegati elegerit censetur, non potest is alteri causam subdelegare. Consentit c. 3. hoc tit. Porro industria Iudicis delegati specialiter electa censetur: Primò; Si ipsa verba expressè significent, vt dicatur, *Per te ipsum, seu personaliter exquaris; item, confidimus de industria, ac discretionem tuam;* dummodò appareat, quod hæc verba referantur ad ipsam causæ cognitionem, & non ad expeditionem quamcunque. Quia si delegatus idoneæ personæ subdeleget, factis prudenter prouidisse censetur causæ expeditioni. Secundò: Si grauitas negotij requirere videatur; seu quia iure expressum est, vt grauis & nõ subdelegabilis causa censeatur, vt in c. is cui, 12. in 6. seu quia qualitas negotij talis est, vt non facile ab alio expediri possit, vt Innoc. hic docet, n. 2. Abb. n. 6. & plura leges apud Felinum super hoc §. n. 2. & 4.

§. Cæterum.

SI cui à Sede Apostolica commissum sit, vt erucem prædicet (pro recuperatione terræ sanctæ) vel excommunicet, aut absoluat aliquos, vel cum irregularibus dispense, vel pœnitentias iniungat, non potest tale quippiam alteri committere: quia non iurisdictio, sed certum aliquod ministerium ei commissum est: Excipitur verò Legatus Apo-